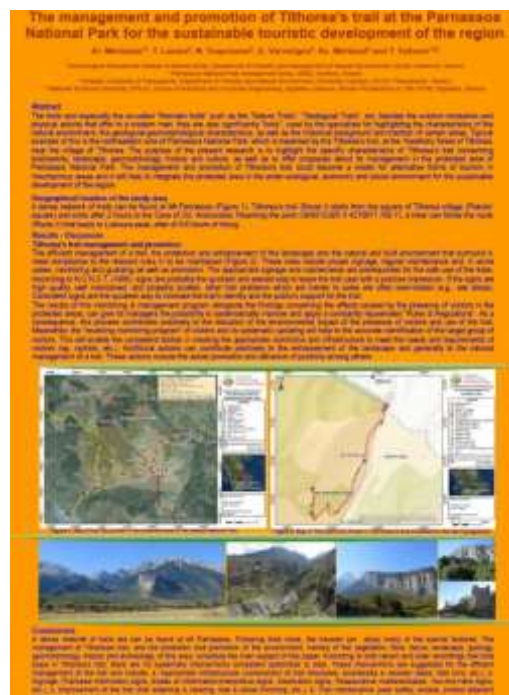

Επιστημονικό έργο του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού 2011-2016

Συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού και της Προέδρου του ΦΔΕΑ Παρνασσού σε Διεθνή & Εθνικά Συνέδρια με εισήγηση σε Πρακτικά των συνεδρίων

1. Ganatsas P., **Tsitsoni T.**, Tsakalidimi M., Simeonidis N. **2014.** Dieback of *Abies cephalonica* forests in Parnassos National Park, central Greece. . *In: Book of Abstracts of the 13^d International Mediterranean Ecosystems Conference. (MEDECOS XIII)* "Crossing Boundaries across Disciplines and Scales". Olmue, Chile 6-9 October, 2014
2. **Τσιτσώνη Θέκλα, 2014.** Παρνασσός: Μνημείο φύσης και πολιτισμού, Μοχλός ανάπτυξης της περιοχής. Πρακτικά της Διεπιστημονικής Διημερίδας Δήμου Λαμιέων "Περιβάλλον και Πολιτισμός στη Φθιώτιδα χθες και σήμερα" στη Λαμία, 29-30/3/2014
3. Mertzanis Ar, **Lanara T., Tsaprounis N. , Varvarigos G.,** Mertzani As. and **Tsitsoni T. 2015.** The management and promotion of Tithorea's trail at the Parnassos National Park for the sustainable touristic development of the region. Proceedings of the **5th International Conference on "Environmental Management, Engineering, Planning and Economics (CEMEPE 2015)"**, June 14-18, 2015, Mykonos island, Greece

4. Mertzanis, A., **Lanara, T., Tsaprounis, N., Varvarigos, G.,** Mertzani, A. and **Tsitsoni, T. 2015.** Strategic sustainable development and ecotourism in mountainous areas: The case of Tithorea's trail at the Parnassos National Park region. Proceedings of **the International Scientific Symposium Marine Protected Areas in Greece & THE MEDITERRANEAN: 'Designing for the Future by Applying Lessons Learnt from the Past'**, 4-6 December, 2015, Zakynthos.

5. **Τσιτσώνη Θέκλα**, 2015. Οι Προστατευόμενες Περιοχές ως Μοχλός Αειφόρου Ανάπτυξης σε Τοπικό και Εθνικό Επίπεδο. Η περίπτωση του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού. **Πρακτικά του 17ο Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου** "Η Συμβολή της Σύγχρονης Δασοπονίας και των Προστατευόμενων Περιοχών στη Βιώσιμη Ανάπτυξη" Κεφαλονιά4-7/10/2015.
6. **Λαναρά Θεοδώρα**, 2015 «Περιβαλλοντικές Διαδρομές στην Προστατευόμενη Περιοχή του Παρνασσού – Μοχλός Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ευρύτερης Περιοχής». **Πρακτικά του 17ο Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου** "Η Συμβολή της Σύγχρονης Δασοπονίας και των Προστατευόμενων Περιοχών στη Βιώσιμη Ανάπτυξη" Κεφαλονιά4-7/10/2015.
7. Σύρμπα Ευδοξία, **Τσιτσώνη Θέκλα**, 2015. Οι συσταδικοί τύποι της ελάτης στο όρος Παρνασσός. **Πρακτικά 17ου Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου**. Κεφαλονιά 4-8/10
8. **Lanara T**, Mertzanis Ar., **Tsaprounis N.**, Mertzani As., **Varvarigos G.**, **Koukou E.**, **Margaritopoulou V.** and **Tsitsoni T.** **2016**. Strategic sustainable development and ecotourism in natural ecosystems with archaeological heritage resources: The case of Korikion Andron Trail at the Parnassos National Park. Proceedings of the **13rd International Conference on Protection and Restoration of the Environment**. July 3-8, 2016, Mykonos island, Greece.

Διδακτορικές διατριβές

1. Σύρμπα Ευδοξία. (2012-), Τμήμα Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ. «Συστατική τύποι και συνθήκες φυσικής αναγέννησης της Ελάτης του όρους Παρνασσού».
2. Ευαγγελία Δοντά (2012-), Τμήμα Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ. «Διαχρονική αντίδραση, πλαστικότητα και γενετικό δυναμικό προσαρμογής πληθυσμών ελληνικής ελάτης σε μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες»
3. Ζάγκα Θεοδώρα (2014 -), Τμήμα Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ. «Η Συμβολή της Δασοκομίας και της Αρχιτεκτονικής Τοπίου στην Προστασία και Ανάδειξη των Πολιτιστικών Τοπίων του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού».

Πτυχιακές Διπλωματικές Διατριβές

1. Συμεωνίδης Νικόλαος 2013, Τμήμα Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ. Έρευνα της δομής και της κατάστασης υγείας των δασών ελάτης του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού
2. Λήδα- Ελένη Τύμπα 2016, Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ. Μελέτη της ποικιλότητας Μακρομυκήτων στο όρος Παρνασσός
3. Ζαγκαρέτου Αικατερίνη 2016, Τμήμα Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ. «Περιβαλλοντικές Διαδρομές στην Προστατευόμενη Περιοχή του Παρνασσού – Μοχλός Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ευρύτερης Περιοχής»

Ειδικές εκδόσεις του Φορέα – Τεχνικές Εκθέσεις Μελετών και Ερευνητικών Προγραμμάτων

1. Κανέλλα Ραδέα 2011. A new species of hydrobiid snails (Mollusca, Gastropoda, Hydrobiidae) from central Greece (Daphniola eptalophos) σελ. 64
2. Α.Σ. Χριστοδούλου 2011. Ενάμνια προσκολλημένοι στην προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, σελ. 15
3. Κωστοπούλου Στέλλα , Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2012. Δημιουργία Τοπικού Συμπλέγματος Βιώσιμου Τουρισμού, Μελέτη υπάρχουσας τουριστικής δημιουργικής ικανότητας στην περιοχή του Παρνασσού, σελ.91
4. Γκανάτσας Πέτρος, Τσακαλδήμη Μαριάνθη, Ζάγκας Δημήτριος, Κωνσταντίνου Σωτήριος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2012. Έρευνα σχετικά με την ξήρανση της ελάτης στην περιοχή του Παρνασσού, σελ. 43
5. Ζ. Γκόνου-Ζάγκου 2012. Μελέτη και καταγραφή μανιταριών από τον Παρνασσό
6. Γεώργιος Π. Φωτιάδης 2013. Μελέτη και Καταγραφή των Μακρομυκήτων (Μανιταριών) στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Παρνασσού, σελ. 7
7. Θεοδώρα Λαναρά, Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης ΦΔΕΔ Παρνασσού 2013. Σχέδιο Φύλαξης-Επόπτευσης ΦΔΕΔΠ για το έτος 2013, σελ. 23
8. Δέσποινα Μερτζανίδου, Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας ΦΔΕΔΠ 2013. Σχέδιο Δράσης Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης – Εκπαίδευσης ΦΔΕΔ Παρνασσού για το έτος 2013, σελ.25
9. Θεοδώρα Λαναρά, Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης ΦΔΕΔ Παρνασσού 2014. Σχέδιο Φύλαξης-Επόπτευσης ΦΔΕΔΠ για το έτος 2014-2015, σελ. 27
10. Ασπασία Κούσουλα, Γραφείο Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών ΦΔΕΔ Παρνασσού 2013. Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2012, σελ. 43
11. Ασπασία Κούσουλα, Γραφείο Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών ΦΔΕΔ Παρνασσού 2014. Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2013, σελ. 48
12. Ασπασία Κούσουλα , Γραφείο Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών ΦΔΕΔ Παρνασσού 2015. Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2014, σελ. 45 Γιώργος Βαρβαρήγος, Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας ΦΔΕΔΠ 2015. Σχέδιο Δράσης Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης – Εκπαίδευσης ΦΔΕΔ Παρνασσού για το έτος 2015, σελ. 28

13. Γεώργιος Π. Φωτιάδης 2014. Μελέτη δημιουργίας βοτανικού κήπου στον περιβάλλοντα χώρο των εγκαταστάσεων του φορέα διαχείρισης εθνικού δρυμού Παρνασσού, σελ. 24
14. Ένωση Εταιρειών ΥΛΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και ΑΤΕΠΕ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ 2015. Οδηγός Παρουσίασης τύπων Οικοτόπων και Ειδών, σελ. 124
15. Θ.Τσιτσώνη, Ν.Τσαπρούνης, Γ.Βαρβαρήγος, Θ.Λαναρά, Ε.Κούκου, Β.Μαργαριτοπούλου, 2015.Ενημερωτικό φυλλάδιο. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού 2015, Ανακαλύψτε τον Παρνασσό, 32σελ

Προτάσεις για Ερευνητικά Προγράμματα

1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6, 8, 9 ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ) ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές» **2017-2018** (Επιστημονικά Υπεύθυνη: Τσιτσώνη Θέκλα) «Η συμβολή της Αρχιτεκτονικής Τοπίου και της Δασοκομίας στη δημιουργία προτύπου για την προστασία και ανάδειξη τοπίων με πολιτιστικό και οικολογικό ενδιαφέρον. Η περίπτωση του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού.
2. Συμμετοχή του ΦΔΕΔΠ στο Πρόγραμμα LIFE για τον Λύκο στη Στερεά Ελλάδα (νότια του 39ου παράλληλου).
3. Συμμετοχή του ΦΔΕΔΠ Πρόγραμμα LIFE «Parnassos Endemic Herbal Biodiversity».
4. Πρόταση Ένταξης της Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού στο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO.

Πρακτική άσκηση Φοιτητού

1. Αράνης Δημήτριος 01/07/2013 – 31/07/2013 Τμήμα αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρακτική άσκηση

Σεμινάρια Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών για τον Εθνικό Δρυμό και τις Περιοχές Natura του Παρνασσού

1. 40 Φοιτητές του τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 14-15/07/2012 και 20-21/10/2012
2. 16 Φοιτητές του 5ου έτους του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 20-21/10/2012
3. 12 Μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, 18/10/2013
4. 46 Φοιτητές του 5^{ου} έτους του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 09-10/11/2013

5. 21 Φοιτητές του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 01-03/11/2013
6. 11 Μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, 18/05/2013
7. 43 Φοιτητές του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 22-23/11/2014

Συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού και της Προέδρου του ΦΔΕΔ Παρνασσού σε Δημερίδες/ Ημερίδες με εισήγηση

1. **Δημερίδα Τοπικού Συμβουλίου Αράχωβας** «Αράχωβα - Παρνασσός - Η ανάπτυξη που θέλουμε» στην Αράχωβα 13-14/10/2012
Ομιλητής ΦΔΕΔΠ:
Καρατσώλης Κωνσταντίνος, Νομικός Σύμβουλος ΦΔΕΔΠ
2. **Δημερίδα Δ. Αμφίκλειας – Ελάτειας** «Τουριστική Ανάπτυξη – η άλλη όψη της ταυτότητας του Δήμου Αμφίκλειας – Ελάτειας» στην Αμφίκλεια 15-16/12/2012
Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:
Τσιτσώνη Θέκλα, Καθηγήτρια ΑΠΘ και Πρόεδρος του ΔΣ του ΦΔΕΔΠ “Δημιουργία Τοπικού Συμπλέγματος Βιώσιμου Τουρισμού: Μελέτη υπάρχουσας τουριστικής δημιουργικής ικανότητας”
3. **Workshop – Ημερίδα, Ιταλο-Ελληνική συνάντηση** «Ανάπτυξη των ορεινών μονοπατιών σε Προστατευόμενες Περιοχές – MEDIMONT, ανάμεσα στην ιστορία και τη βιοποικιλότητα» στη Γραβιά 17-19/10/2013
Ομιλητές ΦΔΕΔΠ και θέματα:
Τσιτσώνη Θέκλα, Καθηγήτρια ΑΠΘ και Πρόεδρος του ΔΣ του ΦΔΕΔΠ “Η σημασία της ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού, όπως η ανάδειξη διεθνών ή εθνικών μονοπατιών στην Προστατευόμενη Περιοχή του Παρνασσού”
Λαναρά Θεοδώρα, Δασολόγος- Περιβαλλοντολόγος MSc ΦΔΕΔΠ “Προτεινόμενα ορεινά μονοπάτια στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Εθνικού Δρυμού Παρνασσού”

4. **Διεπιστημονική Δημερίδα Δήμου Λαμιέων** «Περιβάλλον και Πολιτισμός στη Φθιώτιδα χθες και σήμερα» στη Λαμία 29-30/3/2014
Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:
Τσιτσώνη Θέκλα, Καθηγήτρια ΑΠΘ και Πρόεδρος του ΔΣ του ΦΔΕΔ «Παρνασσός: Μνημείο φύσης και πολιτισμού, Μοχλός ανάπτυξης της περιοχής»
5. **Τεχνικό Εργαστήριο - workshop** "Διοργάνωση εκδηλώσεων/αγώνων σε προστατευόμενους ορεινούς όγκους" στο Λιτόχωρο Πιερίας 05/06/2014
Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:

Λαναρά Θεοδώρα. Δασολόγος- Περιβαλλοντολόγος MSc ΦΔΕΔΠ "Όρεινοί αγώνες δρόμου στην Προστατευόμενη περιοχή του Παρνασσού"

6. **Ημερίδα ΚΠΕ Άμφισσας** "Δασικό Οικοσύστημα και ο Ρόλος του Ενεργού Πολίτη" στην Επτάλοφο Φωκίδας 30/06/2014

Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:

Μερτζανίδου Δέσποινα, Δρ. Βιολόγος, Υπάλληλος του ΦΔΕΔΠ "Ο ρόλος του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας"

7. **Θερινό Σχολείο ΚΠΕ Άμφισσας** "Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη σε Προστατευόμενες Περιοχές - ESD in Protected Areas and Biosphere Reserves" στην Άμφισσα 06-09/07/2014

Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:

Βαρβαρήγος Γεώργιος, Δασοπόνος M.Sc., υπεύθυνος του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας του ΦΔΕΔΠ "Εθνικός Δρυμός Παρνασσού και η συμβολή του στην Αειφόρο Ανάπτυξη της περιοχής"

8. **Διημερίδα Τμήματος Δασοπονίας ΤΕΙ** Καρπενησίου "Περιβάλλον και Προστατευόμενες Περιοχές". 03/06/2015

Ομιλητές ΦΔΕΔΠ και θέματα:

Κούκου Ελένη, Δασοπόνος ΦΔΕΔΠ με θέμα: «Γνωρίζοντας το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού»

Λαναρά Θεοδώρα, Δασολόγος- Περιβαλλοντολόγος MSc ΦΔΕΔΠ με θέμα: «Επιστημονική Παρακολούθηση στην Προστατευόμενη Περιοχή του Παρνασσού»

9. **Πανελλήνια Επικοινωνιακή Δράση** “Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές” με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας «Διαδρομές στην Αρχαία Φωκίδα» στο Δημοτικό Σχολείο Πολυδρόσου. 27/05/2016

Ομιλητής ΦΔΕΔΠ και θέμα:

Λαναρά Θεοδώρα. Δασολόγος- Περιβαλλοντολόγος MSc ΦΔΕΔΠ
“Περιβαλλοντικές Διαδρομές στην Προστατευόμενη περιοχή του Παρνασσού”

Δράσεις του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού 2011-2016

Παρουσιάσεις σε Ημερίδες και Δημερίδες που διοργάνωσε ο ΦΔΕΔ Παρνασσού:

1^η Ημερίδα με θέμα: «Προστατευόμενες Περιοχές και Αειφόρος Ανάπτυξη» στην Αμφίκλεια 19/03/2011

Ομιλητές και Θέματα:

1. **Ζάγκας Θεοχάρης**, Καθηγητής Α.Π.Θ., Τμ. Δασολογίας & ΦΠ, Εργαστήριο Δασοκομίας, Πανεπιστημιούπολη. “Ορεινές Περιοχές και Αειφόρος Ανάπτυξη”
2. **Κασσιός Κωνσταντίνος**, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ “Οι Εθνικοί Δρυμοί στο Χωροταξικό Σχεδιασμό”
3. **Γεωργίου Κυριάκος**, Αν. Καθηγητής Τμ. Βιολογίας ΕΚΠΑ “Εθνικός Δρυμός Παρνασσού και Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους: Βίοι Παράλληλοι”

4. **Χριστοδούλου Αθανάσιος**, Αν Καθηγητής Σχολής Δασολογίας & ΦΠ, ΑΠΘ "Ενάμνια Προσκολλημένοι στην Προστασία των Δασικών Οικοσυστημάτων"

2^η Ημερίδα με θέμα: "Περιβάλλον και Ανάπτυξη στις Προστατευόμενες Περιοχές" στην Άμφισσα 11/02/2012

Ομιλητές και Θέματα:

1. **Κωστοπούλου Στέλλα**, Επίκουρος Καθηγήτρια Τμήματος Οικονομικών Επιστημών ΑΠΘ "Σχεδιασμός βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης σε προστατευόμενες περιοχές"
2. **Κανέλλα Ραδέα** Δρ. Βιολογίας, Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ "Ανέυρεση στον Παρνασσό ενός νέου για την επιστήμη είδους σαλιγκαριού της οικογένειας Hydrobiida"
3. **Μάνιος Νικόλαος**, Δρ. Δασολογίας & φυσικού Περιβάλλοντος, Δασαρχείο Άμφισσας "Οι προστατευόμενες περιοχές ως εργαλείο για την αειφόρο διαχείριση της βιοποικιλότητας"
4. **Τασιού –Γουργουρή Μάρω**, Πρόεδρος Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης & Προβολής, Δήμου Δελφών "Ειδικές μορφές τουρισμού και βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Οικοτουρισμό: η περίπτωση του Δήμου Δελφών"

3^η Ημερίδα με θέμα: "Εθνικός Δρυμός Παρνασσού", Φυσικό Περιβάλλον - Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Αειφόρος Ανάπτυξη στην Αράχωβα 06/06/2012

Ομιλητές και Θέματα:

1. **Ζάγκας Θεοχάρης**, Καθηγητής Α.Π.Θ., Τμ. Δασολογίας & ΦΠ "Το Φυσικό Περιβάλλον της Ελλάδας από την Αρχαιότητα μέχρι Σήμερα"
2. **Ράγκου Πολυξένη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Σχολής Δασολογίας & ΦΠ, Α.Π.Θ. "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση & Προστατευόμενες Περιοχές"
3. **Σύρου Ελένη**, Εκπαιδευτικός, Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Διστόμου-Αράχωβας-Αντίκυρας "Παρνασσός, Περιβάλλον & Ανάπτυξη"

4^η Ημερίδα με θέμα: «Εθνικός Δρυμός Παρνασσού-Φορείς Διαχείρισης-Τοπική Κοινωνία» στην Αμφίκλεια 30/03/2013

Ομιλητές και Θέματα:

- i. **Δαλάκα Αναστασία**, Βιολόγος/Δρ Οικολογίας-Στέλεχος ΜΟΔ, Συνεργάτης Γ.Γ. Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ "Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών: παρελθόν, παρόν και μέλλον"
- ii. **Κωστοπούλου Στέλλα**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμ. Οικονομικών Επιστημών ΑΠΘ "Σχεδιασμός Βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης σε προστατευόμενες περιοχές"

- iii. **Γκανάτσας Πέτρος**, Επ. Καθηγητής Α.Π.Θ. "Τα δάση της ελάτης στην περιοχή του Παρνασσού και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν"
- iv. **Γκόνου-Ζάγκου Ζαχαρούλα, Τύμπα Λήδα, Τριανταφύλλου Μαρίνα**, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Οικολογίας και Ταξινόμησης, Πανεπιστημιούπολη, "Μανιτάρια του Παρνασσού. Οι αχώριστοι σύντροφοι του δάσους"
- v. **Διαμαντάρας Αλέξανδρος**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Φθιώτιδας "Δυνατότητες Ανάπτυξης ΜΜΕ μέσω ΕΣΠΑ-5^η προγραμματική περίοδος & περιβάλλον"

5^η Ημερίδα με θέμα: "Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας" στην Αμφίκλεια 22/03/2014

Ομιλητές και Θέματα:

- i. **Τσιτσώνη Θέκλα**, Καθηγήτρια Τμήματος Δασολογίας & Φ.Π., Πρόεδρος του ΦΔΕΔ "Εθνικός Δρυμός Παρνασσού: Βλάστηση – Χλωρίδα και το Δίκτυο «Natura 2000»"
- ii. **Λαναρά Θεοδώρα**, MScΔασολόγος-Περιβαλλοντολόγος, Υπάλληλος του ΦΔΕΔΠ "Περιβαλλοντικές Διαδρομές του Παρνασσού -Μοχλός Ανάπτυξης της Περιοχής"
- iii. **Μερτζανίδου Δέσποινα**, Δρ. Βιολόγος, Υπάλληλος του ΦΔΕΔΠ "Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ενημέρωση-Ευαισθητοποίηση για την προστασία του Παρνασσού"
- iv. **Μ. Χατζηφώτης**, Νομικός Σύμβουλος της Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΚΑ

6^η Ημερίδα-Εορτασμός για την Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας «Παρνασσός, Πηγή Ζωής & Τέχνης» στην Αμφίκλεια 21/03/2016

Ομιλητές και θέματα:

- i. Τσιτσώνη Θέκλα, Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Πρόεδρος ΔΣ ΦΔΕΔΠ

- ii. Βαρβαρήγος Γεώργιος, Δασοπόνος M.Sc., υπεύθυνος του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας του ΦΔΕΔΠ. "Δράσεις για την προστασία και διατήρηση του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού – μια ολιστική θεώρηση του Όρους Παρνασσού"
- iii. Εγγλέζος Παναγιώτης, εκπαιδευτικός της Γ' τάξης Δημοτικού Αμφίκλειας και μαθητές. "Παρουσίαση της «ζωής» του Παρνασσού"
- iv. Παπαστάμου Βασιλική, εκπαιδευτικός της Ε' τάξης Δημοτικού Αμφίκλειας και μαθητές. "Παρουσίαση της «τέχνης» του Παρνασσού"

1^η Δημερίδα – Σεμινάριο Μανιταρογνωσίας και Γευσιγνωσία 22-23 Νοεμβρίου 2014

Ομιλητές:

- i. Τσιτσώνη Θέκλα, Καθηγήτρια Τμήματος Δασολογίας & Φυσιικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ
- ii. Κωνσταντινίδης Γεώργιος, εκπαιδευτικός, συγγραφέας και Πρόεδρος Μανιταρόφιλων της Ελλάδας
- iii. Θανασιά Αθηνά, εκπαιδευτικός στο Δημοτικό Σχολείο Αμφίκλειας

2^η Δημερίδα με θέμα: «Η Συμβολή της Παρακολούθησης των Οικοτόπων & Ειδών και του Αειφορικού Σχεδιασμού στην Προστασία και Διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών: Η Περίπτωση του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού» στους Δελφούς 14-15/11/2015

Ομιλητές και θέματα:

- i. **Δρ. Τσιτσώνη Θέκλα**, Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Πρόεδρος ΔΣ ΦΔΕΔΠ "Προστατευόμενες Περιοχές και Αειφόρος Ανάπτυξη",
- ii. **Δρ. Αράνης Γεράσιμος**, Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μέλος ΔΣ ΦΔΕΔΠ "Ο Ρόλος των Οικοσυστημάτων στην Αειφόρο Ανάπτυξη"
- iii. **Δρ. Ζάγκας Θεοχάρης**, Καθηγητής Α.Π.Θ., Πρόεδρος Τμ. Δασολογίας & ΦΠ "Δημιουργία Δικτύου Οικοτουριστικής Ανάπτυξης και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Παρολύμπια Περιοχή"
- iv. **Λαναρά Θεοδώρα**, Δασολόγος MSc, Στέλεχος ΦΔΕΔΠ "Περιβαλλοντικές Διαδρομές στην Προστατευόμενη Περιοχή του Παρνασσού. Μοχλός Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ευρύτερης Περιοχής"
- v. **Ζάγκα Θεοδώρα**, Γεωπόνος, Αρχιτέκτων Τοπίου MSc, Υπ. Δρ. Δασολογίας & ΦΠ "Πολιτισμικά τοπία και Προστατευόμενες Περιοχές"
- vi. **Ηλίας Αποστολίδης**, Δασολόγος, Κοινός εκπρόσωπος της Σύμπραξης ΥΛΗ- ΑΤΕΠΕ "Η Υλοποίηση της Μελέτης Παρακολούθησης, από την πλευρά της Αναδόχου Μελετητικής Σύμπραξης"
- vii. **Θεόδωρος Γεωργιάδης**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου Γιάννης Κόκκορης, Δασολόγος,

Οικολογίας και Διαχείρισης MSc "Το Έργο Παρακολούθησης Τύπων Οικοτόπων στον Παρνασσό"

- viii. **Δημήτριος Τζανουδάκης**- Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, Παναγιώτης Τρίγκας- Επίκουρος Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθήνας "Παρακολούθηση Ειδών Χλωρίδας στον Παρνασσό"
- ix. **Βασίλης Χατζηβαρσάνης**, Δασολόγος "Παρακολούθηση Ειδών Θηλαστικών στον Παρνασσό"
- x. **Γιάννης Ιωαννίδης**, Βιολόγος MSc "Παρακολούθηση Ειδών Αμφιβίων & Ερπετών στον Παρνασσό"
- xi. **Όλγα Τζωρτζακάκη**, Βιολόγος MSc "Παρακολούθηση Ειδών Ασπονδύλων στον Παρνασσό"
- xii. **Μαρία Παναγιωτοπούλου**, Δασολόγος MSc "Παρακολούθηση Ειδών Ορνιθοπανίδας στον Παρνασσό"

Συμμετοχή ΦΔ σε εκθέσεις (με περίπτερο)

1. 47η Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας (18-26/05/2013)
2. 50η Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας (11-19/06/2016)

Συμμετοχή του Φορέα σε εθελοντικές δράσεις

Ενημερώσεις για τον ορθό τρόπο διαχείρισης απορριμμάτων και καθαρισμοί μονοπατιών

1. LET'S DO IT GREECE-2014. Μαθητές δημοτικού Αμφίκλειας και κάτοικοι Αμφίκλειας. 07/04/2014
2. LET'S DO IT GREECE-2015. Λύκειο Ελάτειας και Δημοτικό Σχολείο Ελάτειας. 24/04/2015

3. LET'S DO IT GREECE-2016. Πολίτες εκπροσωπώντας αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους του Δήμου Αμφίκλειας-Ελάτειας. 17/04/2016
4. Συντήρηση Βοτανικού Κήπου. ΤΕΙ Δασοπονίας Καρπενησίου. 4/6/2015

Περιβαλλοντικά μονοπάτια

Και ενημερώσεις στην Αίθουσα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Πραγματοποιήθηκαν ενημερώσεις ευαισθητοποίησης σε πάνω από 800 άτομα.

1. Φοιτητές του τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. 14-15/07/2012
2. Επίσκεψη φοιτητών του 5ου έτους της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ. 09-10/10/2012
3. Μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. 18/05/2013

4. Σύλλογος Γυναικών Αμφίκλειας. Ενημέρωση για το έργο που επιτελεί ο ΦΔ στην περιοχή, καθώς επίσης και για τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής. 09/06/2013
5. Μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, περίπατος στη θέση Βαρκό. 18/10/2013
6. Φοιτητές του τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου. 1-3/11/2013
7. Danish Peony Society. Διάσχιση μονοπατιού και ενημέρωση για το έργο που επιτελεί ο ΦΔ στην περιοχή, καθώς επίσης και για τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής στην Αγγλική Γλώσσα. 18/5/2014

8. Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού. Επίσκεψη και ενημέρωση για το ρόλο του ΦΔΕΔΠ στο Προσκοπικό Κέντρο Δημ. "Ραν" Αλεξάντος. Περίπατος με το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού. 08/08/2014

9. Φοιτητές Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. 22-23/11/2014
10. Α' Λύκειο Αρσάκειο Ψυχικού (Β Λυκείου). Μονοπάτι στο Σπήλαιο "Κωρύκειο Άντρο". Περιβαλλοντική ενημέρωση για τους φορείς διαχείρισης, τον ΦΔΕΔΠ και τις ΠΠ του, τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας και το Κωρύκειο Άντρο. 03/04/2015
11. Φοιτητές του ΤΕΙ Δασοπονίας Καρπενησίου. 05/05/2015

12. Σύλλογος Γυναικών Αμφίκλειας. Διάσχιση μονοπατιού και περιβαλλοντική ενημέρωση για τους φορείς διαχείρισης, τον ΦΔΕΔΠ και τις ΠΠ του και τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας & πανίδας. 13/6/2015
13. Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού. Περιβαλλοντική ενημέρωση για τους φορείς διαχείρισης, τον ΦΔΕΔΠ και τις ΠΠ του και τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας & πανίδας. Ερμηνεία περιβάλλοντος και μέτρηση ύψους και ηλικίας δέντρου με εμπειρικές μεθόδους σε μονοπάτι του Αϊ-Γιάννη του Κυνηγού. 14/7/2015
14. Ομάδα τουριστών. Ενημέρωση για το ΦΔ και τις δράσεις του. 11/10/2015
15. Ομάδα τουριστών. Ενημέρωση για το ΦΔ και τις δράσεις του. 27/10/2015
16. 9ο Δημοτικό Λειβαδιάς. Ξενάγηση στην Αίθουσα Ερμηνείας Περιβάλλοντος και Ερμηνεία περιβάλλοντος σε μονοπάτι κοντά στο χώρο του ΦΔΕΔΠ.

17. Δημοτικό Αντίκυρας. Ξενάγηση στην Αίθουσα Ερμηνείας Περιβάλλοντος και Ερμηνεία περιβάλλοντος σε μονοπάτι κοντά στο χώρο του ΦΔΕΔΠ. 30/10/2015
18. Δημοτικό Λαμίας (Αγ. Παρασκευή). Ξενάγηση στην Αίθουσα Ερμηνείας Περιβάλλοντος και Ερμηνεία περιβάλλοντος σε μονοπάτι κοντά στο χώρο του ΦΔΕΔ. Ενημέρωση με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Βουνού για τη δημιουργία βουνών, τον Παρνασσό και τις προστατευόμενες περιοχές του, τα ορεινά προϊόντα, το ΦΔ και τις δράσεις του. 11/12/2015
19. Ά Σύστημα Δασοπροσκόπων Πεντέλης. Διάσχιση μονοπατιού σε μονοπάτι της "Παλιάς Βάσης Αεροπτεριστών" και ερμηνεία περιβάλλοντος.
20. Μονοπάτι Αϊ-Γιάννη. Ομάδα Τουριστών. Διάσχιση μονοπατιού και ερμηνεία περιβάλλοντος στην Αγγλική Γλώσσα. 26/07/2016

Περιβαλλοντική ενημέρωση

Ενημέρωση μαθητών σε σχολεία σχετικά με τον ΦΔ, τις προστατευόμενες περιοχές του, τη χλωρίδα-πανίδα-μυκοχλωρίδα-οικοτόπους του. Συνολικά, πάνω από 2880 άτομα έχουν συμμετέχει σε ενημερώσεις του φορέα διαχείρισης.

2013:

1. Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Παρνασσός για μένα σημαίνει...». 481 μαθητές σε 9 Δημοτικά Σχολεία.
2. Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Φωτογραφίζω το χωριό μου». Συμμετοχή 6 Δημοτικών Σχολείων
3. Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Εμείς και ο Παρνασσός» με θεματικές ενότητες: «Ο ρόλος του δάσους», «Οι προστατευόμενες περιοχές και οι περιοχές Natura», «Το πρόγραμμα Παρακολούθησης Ειδών και

Οικοτόπων», «Τα μανιτάρια του Παρνασσού». Συμμετοχή 1248 μαθητών από 2 Νηπιαγωγεία, 9 Δημοτικά Σχολεία, 5 Γυμνάσια και 3 Λύκεια.

2014-2015 και 2015-2016:

Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Εορτασμός Παγκόσμιων Ημερών που αφορούν το περιβάλλον» με τις εξής θεματικές ενότητες:

- I. Παγκόσμια Γιορτή Πουλιών & Παγκόσμια Ημέρα Ζώων – Οκτώβριος
- II. Παγκόσμια Ημέρα Βουνού – Δεκέμβριος
- III. Παγκόσμια Ημέρα Χιονιού – Ιανουάριος
- IV. Παγκόσμια Ημέρα Ξεναγού – Φεβρουάριος
- V. Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας – Μάρτιος
- VI. Ημέρα της Γης – Απρίλιος
- VII. Παγκόσμια Ημέρα Βιοποικιλότητας – Μάιος
- VIII. Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος – Ιούνιος
- IX. Εβδομάδα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης (Υπ. Παιδείας) – Οκτώβριος

Συμμετοχή 1504 μαθητών από 13 Δημοτικά Σχολεία, 1 Γυμνάσιο, 1 Λύκειο και 3 Νηπιαγωγεία

Εκπαίδευση προσωπικού

1. Παρακολούθηση 1ου εκπαιδευτικού σεμιναρίου από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού 13-21/04/2013 στο Κοτύχι-Στροφυλιάς που αφορά την επιστημονική παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων.

2. Παρακολούθηση 2ου εκπαιδευτικού σεμιναρίου από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού 30/11-08/12/2013 στη Λίμνη Κερκίνη που αφορά την επιστημονική παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων.

3. Παρακολούθηση διημερίδας Κοτυχίου – Στροφυλιάς με θέμα «Καλές Πρακτικές στην Διαχείριση και Παρακολούθηση Προστατευόμενων Περιοχών» 29-30/09/2014
  - i. Παρακολούθηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων φυλάκων 2012 Για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, διάρκειας 10 ημερών από την κ. Πολυξένη Ράγκου, Επ. Καθηγήτρια της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ.
  - ii. Για θέματα πυρόσβεσης και εκμάθησης συντεταγμένων επί χάρτου από το Πυροσβεστικό Σώμα Άμφισσας, με εισηγητή τον κ. Πολίτη Ιωάννη.